

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1.70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очи і душу ми вареш; а не возьмеш мпости і праг не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5¹/₂ год. пополудні.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дзямбровського (Хорунцями). Експедиция місцена в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише надпопередне застережене — Рекламациі, необечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

По першій читанню виборчої предлоги.

(X) В п'ятницю докінчила посольська палата державної ради розправу над правительственними предлогами про виборчу реформу і тим способом осягнула, можна сказати, побідно перший ступень сего великого змаганя, яке веде до обнови конституційного устрою в Австрії. Ся розправа тривала 11 днів (від 7—23 марця), а розпочав її міністер внутр. справ, гр. Білянд, промовляло ззагалі з ріжних сторонництв 59 бесідників (29 за, 30 проти реформи). Загальне вражінє розправи було поважне а при сій нагоді виявило ся, що й теперішня посольська палата, славлена яко неспосібна до ніякої поважної роботи, зрозуміла велику досяглисть хвилі і на кінці свого ествованя підняла ся до висшого становища, щоби належно сповнити свою задачу. Хоч як великі були ріжніці проміж поодинокими бесідниками, вела ся розправа, окрім хвилевих перебивань, вельми приличним способом, а виголошено багато вельми основних і великих бесід. Замітно також, що многі доси умірковані, консервативні послї промовляли тепер остро опозиційно, а навпаки давніші опозиційні послї вельми спокійно і умірковано, правительственне доси польське коло опинювало ся в товаристві всенімців, а з другого боку соціальні демократи оплескували і притакували клерикалам.

В. Масляк.

„СНІГОРИ“

Повість Володислава Ст. Реймонта;
Варшава 1904.

(Дальше).

Наколи в Галичині зближене до люду виходить з інакших, бо з чисто політичних принципів, наколи ту інтелігенція польська забажала перетворити мазурске мужицтво в елемент політичний, а численні товариства з товариством «Осьвяти людової» на чолі бажає перетворити сей люд в піонера польонізму а може і польського шовінізму, не зважаючи, чи і на скілько доріс він до сповнення сеї задачі — Поляки з закордону забрали ся спершу до розборі, до аналізи мужицкого життя і мужицкої душі либонь чи не в тій цілі, щоби перевірити, чи і на скілько інтелігенція, світогляд і чутє польського мужика можуть бути дозрілі до роботи загальнонародної.

Можна сміло сказати, що прихильники виборчої розправи вийшли побідно із сеї одинадцятиднєвої розправи і що вигляди ухваленя закона тепер далеко певніші, як були при его внесеню в палату. Протягом розправи виявило ся, що найбільші противники виборчої реформи не могли стати сміло і явно проти головних засад, проти загального і прямого права виборчого, не могли успішно боронити задержаня дотеперішних принципів куріяльної системи яко перестарілої. Навіть знамениті промови декотрих речників великої власности, як Грабмаєра, Сільва-Таруки, Бернрайтера, Траутмансдорфа не могли нікого переконати і за собою потягнути, не могли збільшити числа противників реформи, так що навіть деякі противники реформи, як аграрники й коло польське, були приневолені спершу доволі різке своє становище значно злагодити.

Хоч правительственна предлога про виборчу реформу має значні недостачі, одначе кождий безсторонний може впевнитися, що сей закон не має на цілі заневолєня Німців, як се висловив гр. Штірг, що не думає Чехів виперти на становище меншевартного народу, не думає знищити упривілейованого доси польського кола, а відвинути до незначайного значіня Русинів, як знов голосять в польських кругах, не наміряє посполювати християнським соціалам, як жалують ся ліберали, а дати велику силу соціальной демократії, як голосять консерватисти. Сі суперечні поміж собою

докори, звернені проти виборчої реформи, станули як раз доказом, що виборча предлога намагає ся найти посередню дорогу до розвязки трудного питання при всіх своїх недостачах.

Перша отже перепона до переведєня реформи виборчої усунєна, предлогу закона відслано до виборчої комісії зложеної з 49 членів. Одначе і там ще буде она мусіла перейти важку пробу, бо противники єї роблять найріжнородніші заходи, щоби її погребати в комісії і навіть не допустити до другого читаня. Ми вже в попередних числах вказали на ті заходи (внесенє на відокремленє Галичини, внесенє на ревізію конституції і т. п.), котрі мають ударенити се діло. Дятого тим труднішу і важнішу задачу мають прихильники реформи, щоби всі ті заходи противників зуміли відповідно перебити і ударенити.

Як далеко сягає завзяте противників реформи, показує обставина, що гр. Штірг у своїй промові накликував на поміч гр. Голуховського, лякав Корону і заграничні держави тим переворотом, який може спричинити в Австрії виборча реформа. Алеж знаменита промова такого поважного консерватиста як горішньо-австрійський маршалок др. Ебенгох за реформою, може бути доказом, що всі ті небезпечі зовсім неправдані.

В комісії буде розходило ся передовсім о компроміси що до виборчих округів і числа мандатів, як і о усунєнє

Такі місячники як «Бібліотека Варшавська» і «Атенеум» заплїли ся поквалітно творами сих нових талантів. В сих видавництвах зустрічаємо повісти: Коверської, Косякевича і Вайсенгофа; Родзєвичівна друкує свої повісти по видавництвах галицких але феноменальним явищем на поли польської повісти з життя польського мужицтва япляє ся в р. 1904 повість «Хлоп» в двох єї частях: «Осінь» і «Зима».

Автором сеї повісти є Володислав Ст. Реймонт, ур. під Пйотрковом. По дрібніших пробах з обсягу новеллістики: «Спотканє-Стріча» і «Пельжимка до Ясней Гури» — перекинув ся на поле глибокої аналізи чи ширших верств суспільности а з під його пера стають появляти ся повісти, в яких обсервує він такі прояви людского життя, які можна назвати загально іменем одной з его повістей. «Ферменти» — так зоветь ся сей твір яко продовженє повісти «Комедиянтка». Зорким оком заглянув автор за куліси театрального життя а з глибо-

ким почутєм правди і з великою силою змалював незавидну долю адепки сцени (Комедиянтка) і страшну катастрофу, яка стрічає єї дівочі ідеали через надмірне довірє до людей і до свого окруженя, зложеного не з апостолів а торговців штуки. Горяча ідеалістка вертає до дому батька свого яко завітка. Дальша судьба сеї людини є сюжетом повісти під заголовком «Ферменти», бож і справді чимало ферментів і чимало перемін бачимо в дальшій житю Янки, зачим она силою своєї душі, своєї інтелігенції, завдяки своїй красі і приваді як не менше завдяки сим прикметам, яких злі люди з часів театру не змогли в ній до останку знівечити — спромогла затерти і вигоїти тяжкий удар минувшости, зрегабілізувати себе в очах батька, родового шляхтича, і в очах загалу о стілько, аж стала ту вінець з чоловіком, що інтуїційно добачив в естві тої жінки дорожціну для життя свого перлину.

Не з меншим реалізмом представляє автор в повісти «Земля обєцана» услови-

деяких технічних недотач закона. Не легка там задача членів комісії, а особливо одинокого заступника руского клубу п. Василька. Задача його тим трудніша, позаяк буде він мав направити ті похибки, які зробив руский клуб. Як відомо, всі сторони парляментарні і політичні виробляли основні предлоги від себе, формулювали свої домагання що до розділу мандатів і поділу виборчих округів і предкладали ті домагання кравовому і центральному правительству. Руский клуб не відбув такої наради над реформою, не уложив своїх домагань і не предложив їх кравовому правительству (як се зробили н. пр. буковинські послі рускі), подано лише приватно і то без ухвали клубу) такі домагання бар. Гавчови, а крім того вислано депутацію до цісаря.

Однак, як з бесіди бар. Гавча відомо, центральне правительство оперло ся на предлозі намісника, котрому поручено зробити поділ виборчих округів і розділ мандатів. Була се отже похибка, що руский клуб не домагав ся в першій інстанції узгляднення своїх оправдапих домагань і не легко буде заступникови руского клубу що небудь виведати в комісії в користь Русинів. Як відомо, число мандатів для Галичини має бути з 88 збільшене на 94, але й ще до того голосать, що сих нових 6 мандатів дістане ся міским округам. Чи се поведе ся заступникови руского клубу направити, не знаємо, на всякий спосіб його становище буде вельми трудне, бо справа з самого почину не була поведена зручно.

Листи з Холмщини.

З Холмщини пишуть до «Громадської Думки»:

В ч. 33 «Громадської Думки» ми прочитали повну лагоди та любови статью про Поляків і Українців у Холмщині. Щиро й глибоко співчуваючи основній

ни життя промисловців в Лодзі. І тут є лиш ферменти. І ту як в тамтих повістях виступає наглядно вся сила людської пристрасти, людської жадоби гроша і ествования хоч би коштом других, хоч би з поминенем всіляких прав і законів, етики і моралі. Майстерскими почерками пера характеризує Реймонт се справдішне пекло, в яким на те люди трудять ся, щоби ніколи не чути внутрішнього вдоволення. На тисячі одиниць ледво одна розуміє, що крім борби і індивідуального ествования є ще инакші цілі в життю чоловіка, якась посвятя свого егоїзму для суспільности, для загалу, для братії може не так видющої як алчущої і жаждущої.

Ідейности народної роботи нема так у тій, як в обох тамтих повістях.

Все одно, чи се робітники по гутах і при фабричних машинах, чи се заступники театральної музи. Одним і другим ходить лиш о наживу; ходить о силу проворности або нікчемного підступу, щоби лиш себе піднести на плечах і коштом другого.

думці сеї статі, цілком вірючи тому, що деінде на світі є гарні, поступові Поляки, які хочуть здобути людські права для всіх людей, не тільки для своїх земляків, ми дуже сумніваємо ся, щоби нам в Холмщині довело ся таких Поляків коли-небудь побачити. А вжеж і Німців, що люблять вольности, є багато на світі. Хто, як не Німеччина, дав нам Бебеля з його вогневими промовами про загальну рівність і братерство? Але з того не випадає, що усі мусять схилити ся перед вчинками остзейских баронів і допомагати їм в боротьбі з Лотисами та Естами, що хочуть визволити ся від німецького політичного і економічного гніту.

Можливість панувати над другими є річ вельми спокуслива і треба мати багато сили волі для того, щоби не перебрати міри. Хто відає, чи не перевернув ся би деякий остзейский барон на палкого соціаліста, колиб він жив у Німеччині, тай навпаки не можна сказати, чим став би деякий германський соціаліст в остзейским краю. А вжеж в нас Поляки, — тіж самі остзейські барони, і я не певен, що тойже Поляк, що в Польщі, де навкруги него самі лише співземляки, чито в Київщині, де він занадто маломожний для того, щоби панувати, заступає інтереси усіх народів, чи став би гнобити Українців, якби переїхав до Холмщини або Галичини. Тут він пан, Українець же хлоп, себто на його погляд — істота незмірно низша, нечемна і некультурна; можна его підвиспати до себе, розповсюджувати посеред него польську культуру, можна часом побалакати з ним, коли він знає польську мову, але знизатись до того, щоби вважати его за рівного, навчатись его нерозвиненої хлопської мови, признавати его право на власну культуру — навіть нерозумно.

Часом буває, що й ми чуємо промови Поляків, що обороняють українську мову, але лише тоді, коли треба вилаяти уряд, при чому в душі Поляка панує засада, що воля українського слова є тільки ступінь для переходу сего

Правда, що оно аж луна бє від такого пессимізму. Острий, немилосердно острий шкляльпель, відкриваючий такі рани на організмі суспільного життя — дарма однак не признати, що під его розрізом видно страшну але дійсну правду.

Сама річ, що накопи ся правда до тинає так гірко двох верств суспільности, бо ані інтелігенция бюрократична, ані світ артистів, ані світ капіталізму промислу не виявив в осуді автора нічого позитивного лиш саму негацию і скептичну зневіру — цікаво буде знати, чи як раз в тій третій світом і людьми з давен давна позабутій верстві народу — між тим простим людом найде ся після оцінки автора хоч дещо позитивного і ідейного, чи може і там вже добирає ся гниль до струпішілих костий.

(Дальше буде).

слова в слово польске. Я власною особою пробував при розмові з Поляками, що лаяли уряд за утиск української мови, показувати їм галицькі видання української граматики чибо «Історию України Руси» проф. Грушевського, і вражіння справляло ся вельми дивне: вони розглядали граматику з усміхом недовіря, дивували ся, що в українській мові можуть бути відміни іменників і дієслів, як і в инших «справжніх» мовах, тай нарешті заявляли, що українська література і мова навряд можуть розвинути ся, бо вже є так багато досконалих славянських літератур (розумійте «література польска»).

Чи ж можлива при таких умовах взаїмна ймовірність?

Приточу ще один приклад, ще більш вражаючий. Признаючи федеративний лад держави найліпшим, а через те між иншим обороняючи завдже й автономію Польщі, я в розмовах з поступовими Поляками не раз говорив про се і бачив повне співчуття, аж поки не починав говорити про те, що Холмщина мусить належати до України. Тоді починались всілякі відверти: доводило ся, що Холмщина економічно звязана з Варшавою (через те місто Лодзь, як економічно найбільш звязане з Сибіром, куди воно посилає головну частину своїх виробів, мусить належати до Сибіру); що в Холмщині більшість людности Поляки, для чого підбирали ся цифри і до числа Поляків залічувались Українці католики, євреї і навіть Німці-колоністи; що мова Холмщини дуже відріжняє ся від літературної української і ся остання для людности Холмщини часто-густо здає ся незрозумілою, а проте кожен з них добре балакає по польски. З сего виходить, що московских селян Акмолинської і Семиполатинської провінції, що добре балакають по киргизскому, в московській же книзі часто не розуміють богатых літературних слів і зворотів, повинно вважати ся за Киргизів.

Отже не читанєм віршів Шевченка можна приневолити Поляків змінити свої думки, а лише тими заходами, що допомагали би культурному і політичному зростови українського народу у Холмщині. Для того насамперед треба відділити Холмщину від Царства польского, щоби самого імени сего Царства не було чути в холмській землі. Далі річ конечна — примусовий викуп приватно-власничих земель і перехід їх до рук українського селянства, щоби визволити те селянство від страшного економічного гніту польских панів. Конечно потрібне навчанє на українській мові в усіх геть наукових закладах Холмщини, щоби розвинути розум народа і збудити в нїм шанобу до рідної «хлопської» мови. Обовязково треба заложити українську римокатолицьку семінарию для того, щоби під впливом щирих Українців-ксьондзів наші брати Українці-католики перестали вважати себе за Поляків.

І коли холмські Поляки почують в нас таку силу, що з нею треба рахуватись, тоді і між ними знайде ся купа дійсно «поступових людей», і вони схочуть «здобути людські права для всіх», а

чого доброго прочитають і хлопські вірші Шевченка, зроблять ся нашими братами не тільки на словах, а й на ділі.

Холмський Українець.

Політичний огляд.

З якою беззглядністю беруть ся Всенімці до переведення свого постуляту відокремлення Галичини від решти Австрії — доказує інтерв'ю (sic vero...) віденського кореспондента Slow-a polsk-ого з провідником тої німецької групи, пос. Шенерером.

Пос. Шенерер запевнив, що буде агітувати через Німців за відокремленням Галичини, а надіє ся також і по Поляках, що они всі сили злучать до досягнення сеї цілі, яка позволить їм в своїм краю устроїти ся національно і сповнить сей поступок самостійности, який дримає в душі кожного Поляка, від старця до дитини. Що стало би ся тоді з Русинами — п. Шенерер не має, правда, жадного обовязку брати під увагу. Однак єму і байдуже евентуальне обезсилене монархії таким проєктованим тріалізмом. Противно, Всенімцям був би на руку такий самеобийчий розклад нашої монархії, щоби Австрію зробити погноєм для їхніх пангерманських цілей. Та на щастє еще не вимер тип австрійського патриота, який признає користи та вигоди сеї ріжнонародної держави, цінить високо єї історичну місію і навіть в думці не переміняв би єї на режим жадної иншої з сусідних держав — і сей тип постоїть еще за єдність вітчизни против замахів всяких Всенімців та Всеполяків.

На Угорщині опір автономічних властей супротив правительства зменшає ся о стілько, що всюда муніципія ставлять пасивний опір, правительтво систує автономію і установляє своїх повновласних комісарів, впроваджуючи їх евентуально оружною асистенцією в діловодство. Також зголошуване ся добровільного рекрута, мимо противної агітації, дає знатний контингент, а добровільно уплачувані податки уможливають також по части дальше функціонуване державної машини. В сїм згляді був в суботу міністер скарбу Геґедіс на авдієнції і зложив успокоючий рапорт. Так що до стягання податків як і затягання рекрута правительтво є в силі зрезигнувати з примусових мір.

Також появила ся півофіціальна вістка, що нові вибори до угорського сойму будуть розписані в законодатнім речинці. Та не можна сказати, щоби дух опозиції змалів серед угорського народа, тільки що він звернув ся більше на економічне поле, а могутні аристократичні роди піддержують єго своїм впливом і средствами.

Щоби роздобути средства на удержанє покараних муніципiałьних урядників, аристократичні дами заложили формальні фабрики кокардок, спинок, брошок та ріжних відзнак, які купує нині кожний Мадяр і тим способом, попри агітацію за угорською самостійністю, підпомагає і опозиційні фонди.

Мароканська конференція,

в Альґезірас доходить до щасливого кінця. Якраз нині має ся остаточно поладити справа міжнародної поліції в Мароку з деякими прерогативами для Франції і Іспанії. Справа має вже бути на стілько зрілою, що нині наступить підписанє дотичного трактату. В сей спосіб спала би з грудий Європи тяжка змора, яка єї давила від місяця, а європейський мир зискав би нову тривку підставу свого істнованя.

НОВИНКИ.

— Календар. Ві второк: руско-кат.: Венедикта; римо-кат.: Руперта. — В середу: руско-кат.: Аґанія; римо-кат.: Сикста папи.

— Репертоар „Руского народного Театру“ у Львові. (Саля „Jad Charuzim“ — ул. Бернштайна).

Ві второк: „Запорожець за Дунаєм“ і „Вечерниці“.

В четвер: „Продана наречена“ опера Сметани.

Початок представлень о 7 год. вечер.

Абонамент: першорядний на 6 вистав 15 К, другорядний на 6 вистав 10 К.

— Шевченкове сьвято в Сокалі. Міщанський драм. кружок „Просьвіти“ устроює 29. с. м. в салі „Народного Дому“ великі вечерниці в честь Тараса. Програма: 1) * * * Прольог. 2) Кониський-Лисенко: Молитва, хор жін. 3) Шевченко-Воробкевич: Думи мої, хор муж. 4) Пашкевич-Матюк: Цвітка, сольо сопран. 5) Шевченко-Січинський: Лічу в неволі, хор. міш. з тенор. сольом. 6) Шевченко: Субботів, деклямація. 7) Промова. 8) Шевченко-Білковський: Гамалія, хори міш. з деклямацією. 9) * * * Сольо фортепянове. 10) Шевченко-Воробкевич: Огні горять, муж. хор. 11) Шевченко-Вєрбицкий: Завіщанє, баріт. сольо і подвійний хор. — Початок о год. 8. вечером. Вступ від 30 с до 2 К. По концерті комерс.

— Віче в Станиславові дня 3. цвітня о 11. годині на галицькій площі під голим небом.

— Краєвий виділ уділив запомоги отсим руским захоронкам: у Львові при улиці Солярні 200 К, а при ул. Мартина 150 К, в Печеніжині 100 К, в Дрогобичи 300 К, в Станиславові 200 К, а в Жужели 100 К.

— З „Красового Союзу кредитового“ стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові. Загальні збори членів Кр. Союзу кред. відбули ся дня 22. с. м. в салі „Рускої Бєсїди“. Збори відкрив містопредсїдатель др. Дамян Савчак. По ствердженю, що збори оголошено згідно з постановами статута, покликав предсїдатель на секретарів зборів п. Григорія Саїка і Миколу Заячківського. По прийнятю протоколу з попередних заг. зборів до відома без зміни, директор Кость Паньковський предложив звіт з діяльности стоваришеня за рік 1905. Стоваришенє числить 517 членів, які деклярували 1640 уділів по 50 К на загальну квоту 82.000 К, а ручать за зобовязаня стоваришеня квотою 164.000 К. На заявлені уділи вплатили члени 66.137.20 К, то є, зложили готівкою 80.65% деклярованої квоти. Власне майно стоваришеня вносить 70.661.55 К і збільшило ся 1905 р. о квоту 10.498.24 К. Капітал оборотовий стоваришеня вносить 1.479.633.76 К, а загальний оборот касовий вносить в 1905 р. 5.706.827.30 К. Краєвий Союз кред. у Львові висїдав в краєвїм банку у Львові для союзних стоваришень на 1906 р. кредит в висоті 1,458.000 К, та починив заходи о дальше підвишенє кредиту. Крім видваня кредиту в краєвїм банку уділив кр. Союз кред. союзним стоваришеням з власних фондів кредит в висоті 627.100.40 К, а ся квота кредиту стоваришень рік-річно зростає: Загальна квота кредиту союзних стоваришень в кр. банку і краєвїм Союзї кредитовім перевищає суму двох мільонів корон. — На позичках в цілях парцеляційних і приватних

находять ся квота 360.348.21 К та закуплені недвижимостві виказують квоту 351.329.62 К. На адміністрацію стоваришеня видано в 1905 р. 18.599.02 К, що становить 1.38% цілого позичкового капіталу, так що кошти адміністрації виносять 0.12 прц. низше прийнятої норми. Вкладки до обороту зросли в 1905 році о 146.627.10 К і виносять 1,125.525.94 К. Чистий зиск збільшив ся в 1905 р. о 843.62 К і виносить 5.047.80 К. По відчитаню звіту комісії контрольної, яка перевела контролю діяльність і по вислуханю звіту з ревізії стоваришеня переведеної краєвїм Союзом ревізійним у Львові згідно з внесенєм комісії контрольної збори прийняли звіт з діяльности стоваришеня, замкнує рахунків і білянс за р. 1905 до відома, уділили надзираючїй радї і дирекції абсолюторню та постановили приділити з чистого зиску за 1905 рік 1.000 К до фонду резервового, 2.797.97 К на 5% дивіденди від уділів, 499.83 К до спеціальної резерви страт на позичках, 350 К на ремунації для контрольної комісії і 400 К на добродїїні інституції. Відтак приступлено до вибору двох членів надзираючої ради і трох членів комісії контрольної. Де надзираючої ради війшли др. Ярослав Кулачковський, директор „Дністра“ і Володимир Левицкий, ц. к. нотар в Винниках. В склад комісії контрольної увійшли Юліян Січинський і Микола Заячківський. Вкінці на бажанє п. Миколи Заячківського начальний директор др. Кость Левицкий пояснив умовини, на яких уділяє ся кредит спілкам системи Райфайзена, які находять ся під патронатом краєвого Союзу кред. у Львові.

— З закордонної України. В Миколаєві, херсонської губернії, тамошні Українці опровели Шевченкові роковини аматорською виставою драми „Назара Стодолі“. Дохід призначено на памятник Шевченка в Києві. Дня 27. с. ст. лютого виставлено в миколаївскім театрі нову оперету „Енеїда“, якої лібретто написав мешканець Миколаїва д. Глек (Кремлев), а музику скомпонував капельмайстер 7-го донського козачого полку д. Г. Ф. Манилов. Опера вийшла добре. Дописуватель „Гр. Думки“ так оцінює єю оперетку: „Любителі старанно грали й добре знали свої ролі, але, правду треба сказати, сего мало для вдоволеня, й відразу видко, що з завданєм автор не справивсь: лібретто скомпонованє дуже невдатно і мало нагадує Енеїду незабутного Котляревського. Музика теж не відповідна, хоч би й української одежі та мові, якою говорять і в яку одягнені діячі. Музиці зовсім таки бракує української мелодії: довга, місцями дуже мелодична інтродукція, починає ся темпом вальсу, зовсім не властивому характерови української музики, і уся проводить ся, хоч і в мінорному тоні, та не в нашому, а італійському, кінчаєть ся теж вальсом. Написана вона так, що може бути притулена до якої завгодно оперети, тільки не до національної. В першій дії гарненькі хори: жіночий (вже на сьвіт благословилося) і чоловічий (хор вітрів), але і в них нічо не нагадує українського мотиву, як і в сольо, дуєтах і трію перших діячів. Усі они мають визначний циганський кольорит, а надто дуєт відьми — Сивили з Чортом, з проводом мішаного хору, написаний у темпі вальсу, робить якесь чудне, непрямне вражінє“.

— В Катеринодарі на Кубанем, під Кавказкими горами, устроїли Українці вечер, присьвячений памяти Тараса Шевченка. В програмі вечера був I акт драми „Назар Стодола“, деклямації і хори. Публики було около 700 осіб, а много вернуло від каси, бо в салі місця не стало.

— Українські справи в чужих часописях. В 6. числі „Slavansky Přehled“ помістив звіт про український рух в Галичині, Буковині і Росії „Slavansky Přehled“ понотував докладно всі українські часописи, які виходять на російській Україні, згадуючи, що ще й дотепер існують виїмкові закони для українського слова. Дальше згадує про політичний клуб Українців в Петербурзі, відтак про просьвітні товариства „Просьвіта“ в Одесі. Вкінці нотує

страшні репресалії, які терплять українські робітники на культурній ниві, як ось арештоване редакторів українських часописів.—Теплу згадку про Шевченка з пагоди 45. роковин его смерті помістили крім „Отг. Живни“ ще й „Кієвская Живни“, та „Свобода и Право“.— В. 67. числі хорватської часописі «Pokret» помістив д. Микола Левицький статю під заголовком: «Криваві публичні збори в Нижнєві», у якій малює лядський кровопролив.

— **3 Філії Тов-а св. Петра в Перемишлі.** В члени Товариства вступили, зложивши по 2 К.: Вп. радники суду в Перемишлі: Л. Шехович, Ар. Паславський, др. Ф. Мандибур, С. Фуюсович, І. Федякевич, А. Негребецький і секретар М. Япеню. Допровільні жертви зложили по 2 К.: П. Стемпуський, скарбовий надстражник в Ст. Самборі, П. Вербенець, К. Лециньська, Ю. Солтис, І. Британ, М. Рудак міщани з Яворова, І. Савицький і К. Балицький, укіцнені богослови 20 К.; повітова рада в Ст. Самборі 20 К., повітова рада в Яворові 50 К. Жертодателям складає Виділ подяку.

— **Польське віче в рускій справі.** Дня 23. с. м. відбуло ся в Кракові віче університетської молодіжи в справі послідних подій на львівськїм університеті. По довгій бурливій дискусії ухвалено більшостию голосів отсю резолюцію: Молодіж краківського університету заявляє, що в тяжкій для народа хвилі, коли насильство звертає ся проти нас, лише основа беззглядної рівности, справедливости і свободи може звести нашу справу на належну дорогу; тому отже для тих взнеслих клячів, в цілі збратаня обох поріжнених народів, молодіж починає прецію. Що до жадань рускої молодіжи, то уважаючи без застороги і в повній основі, що для суспільних, просвітних і народних цілей руского народу належить ся їм рускій університет у Львові — рівночасно уважає послідні насильства у львівськїм університеті за прояву шовіністичного розвірення і за пожалуваня достойні. Молодіж пятає також стиновиско в тій справі народово-демократичної молодіжи і Slow-a polsk-ого у Львові за его провокаційне поведєне супроти руского народу.

— **Нові археологічні находи в Римі.** Пошукувачі старинностей находять раз враз цінні пам'ятки. Ось сими днями найшов знаний археолог Боні не далеко колюмпи Траяна укриту підземну кімнату, в котрій після переданя Дюкасія має переховувати ся золота урна з останками цїсаря Траяна. Боні робить пильно дальші пошукуваня і сподїє ся, що незабаром удасть ся ему відкрити золоту урну. Forum Romanum ще довгі літа остане місцем, звідки археологі будуть добувати що раз то нові пам'ятки старини. Недавно натрафлено на гроби первісних Римлян. Найдуть ся они 5 метрів під поверхнею теперішнього Форум. Клясики споминають, що на місци, на котрім находять ся святині і палати Форум, був давнійше великий, багнистий став. Нові досліди потверджують єї твердження. Проф. Рудольфо Лянціані натрафив на береги того ставу а дальше на торф, котрий виповняв его дно. Найдено також слїди надводних рости, котрі безперечно росли на берегах. На полудне від фундаментів статуї Доміціяна найдено людський кістяк. Досліди виказали, що мусїла се бути якась римска патриційка, а померла не природною смертю. Кістяк має іменно руки піднесені до гори, а на черепі видно шпари, котрі, як догадають ся, походять від якогось острого знарядя. Лянціані думає, що убийний замордувавши ту жінку, вкинув єї до ставу.

— **Електричне голосованє.** Петербурскі часописи доносять, що сая засідань будучої державної думи вже викінчена і умебльована. В найблизших днях мають закладати в салі електричні приряди до голосованя бальотованєм. Точного опису того способу часописи не подають. Він має полягати в тім, що на кождім посольскім пульпіті будуть два гужики з написами: «так» і «ні». При голосованю посол потисне гужик, а до урни впаде чорна або

біда кулька. В той спосіб стратить ся менше часу при голосованю і не може стати ся помилка. Російскій парламент буде отже в децїм поступовійший чим всі прочі європеїскі парламенти. Однак се тайне голосованє при помочи електрики є одним доказом більше, що державна дума в Росії буде більше думати чим говорити.

— **Дрібні вїсти.** Готель Жоржа у Львові, виставлений на ліцитацію, набуло з вільної руки товариство приватних урядників за поверх 2 мїл. корон. Се товариство всі свої капітали уміщує в чиншових реальностях. Доси мало дві каменїці, одну при Тихій ул. а другу при ул. Словацкогго. Каменїці мусїли добре рентувати ся, коли докуплено такий будинок як готель Жоржа з прилежною каменїцею при ул. Тавьскої-Гофманової. — В Сколошові коло Яраслава знищив вогонь 8 стодїл зі всіма припаєами збіжа. Шкода вносить 10.074 К. а була обезпечена на 2.500 К. — В Перемишлі утопила ся в Сяві 17-літна панна, дочка лікаря д-ра Пордеса, з розчуки по смерті своєї матери. — Краввий видїл іменував директора загального шпиталя в Снятинї, д-ра Едм. Цїшку, даректором заг.

шпиталя в Сокалі, та іменував асистента хїрургїчної клініки львівського університету д-ра Франца Сленка, директором заг. шпиталя в Снятинї.

Телеграми

з дня 26. марця 1906.

Відень. Cons. Cong. доносить, що головою комісії виборчої реформи має бути пос. Леопольд Штайнер.

Прага. Молодоческий посол др. Крамарж видав політичну брошуру п. в. «Коментарі до чеської політики». Автор брошури відкликує ся до Німців, аби пристали на чеську мову у внутрішнім урядованю і на чеській університет в Моравії, а тоді в новім парламенті Чехи відуть разом з Німцями у всіх сферах політичних і економічних.

Барцельона. Міністер війни вислав дві бригади війська в чотирох колюмнах на границю, в цілі придушення карлістичної агітації.

Colosseum
В пасажи Германів
 при ул. Соняшній у Львові.
 від 1. до 15. марця 1906.
Нова сензаційна програма.
 Щоденно о 8. год. вечер представлєне В недїлі і свята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятницї High-Life представлєне. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.

СОРІЛ Жутки і паперці можна набувати в „Соняшній Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Всілякі КУПОНИ
 і
 виласовані цінні папері
 виплачує без потрученя провізані або коптів
Контора виміни
 п. к. упр. гал. акц
БАНКУ
Гіпотечного.

В Тернополи на середопіснім ярмарку продасть ся з причини виарендованя маєтків отєї рільничї зваряди майже нові, а се: дві жинварки-вязалки Дерінга, дві жинварки без вязалок Дерінга, одна косарка до трави Walter of Wood, три сїварки рядові Колумбія, три сїварки широкометні Клейтона, одну сїварку до штучних навозів Вестфалія, одну сїварку до штучних навозів Клейтона, три культиватори Гаріс Культиватор, одна машина до садженя картофель Вахтля, одна машина до обгортаня картофель Лемана, вісім залізних плугів до глибокої орки Клейтона, вісімнайпять залізних плугів Сака комплектних, дві залізні лукові борони, один вал, одна центрифуга Вахтля, один тривер Клейтона, один торганець до чищення збіжа, один млинок до мелєня штучних навозів Вахтля, один елеватор до молотїльнї. Близша відомість у механїка Роговского, Тернопіль, улица Микулинецка. (3-4)

„Горбан“
 музична бібліотєка
 видає
Українська Накладня
 Львів, Вроновська 8.
 Каталог даром і оплатно.

Лєв Лопитинський.

☆☆☆ **Перед і за кулісами** та другі оповіданя. ♦ ♦ ♦
 — — — Ціна 1 К. — — —
 Зміст: *Перед і за кулісами.* — Будник 417. — Ягоди. — Атак серця. — Збиточники. — Акторске щастє.
 Набути можна в Ставропільській книгарні.

ПОДОРОЖ до АМЕРИКИ.
 Ціни їзди
ГАМБУРГ-НОВИЙ ЙОРК
 Поспїшними пароходами 7—9 днів корон 190
 Почтовими пароходами 10—11 днів „ 190
 Антверпія-Канада „ 154
 Гамбург-Буенос Айрес „ 142
 Всяких інформацій що до їзди до Америки, Африки, Азії і прогулькових поїздок по Середземнім мори удїляє
Лінія: ГАМБУРГ-АМЕРИКА.
 Генеральний репрезентант для Галичини: (5-5)
І. ЕТТІНГЕР, у Львові, ул. Городецька 95.